

BESLUT

2018-08-23

Dnr: 18/02021

SAKEN

Aktuellt, SVT2, 2018-06-11, inslag om angrepp på religiösa minoriteters församlingslokaler; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget inleddes med att en av *Aktuellts* programledare sa bland annat följande.

En enkät från Uppsala universitet visar att attacker mot moskéer är så vanliga att minst en moské varje vecka utsätts och det handlar om allt i från klotter till mordbrand.

Därefter följde ett reportage från en svensk stad där det berättades att en moské upprepade gånger utsatts för olika typer av angrepp. I reportaget intervjuades en församlingsmedlem och ordföranden för moskén.

Efter reportaget följde en intervju med Sveriges justitie- och inrikesminister som bland annat fick frågor om hur denna typ av angrepp kan stävjas. Programledaren förtydligade under intervjun att ovan nämnda undersökning från Uppsala universitet inte visar vilka som ligger bakom angreppen. Vidare sades bland annat följande.

(Programledare) – Men hur säker är du på att det då som regeringen gör kommer faktiskt göra att de här angreppen minskar? Både mot moskéer och judiska synagogor till exempel. (Minister) – Det är ju en del utav lösningen är ju alltid att vi försöker se till att gripa de gärningsmän det handlar om, och talar vi om de allra mest extrema, alltså Nordiska motståndsrörelsen till exempel, men det finns också andra grupper på den här högerkanten, ja då har polisen ett särskilt uppdrag från Regeringen att bekämpa den typen utav brottslighet. [...] och vi har en ganska god bild av vilka typ av miljöer det är och vilka typ av individer som det handlar om. Men min poäng här är att detta kan inte frikopplas från den övriga politiska debatten. Så länge vi har partier som systematisk bedriver en retorik som handlar om att all skuld läggs på invandrare i allmänhet och muslimer i synnerhet då kommer de här grupperna känna att de har vind

i ryggen och då kommer de att fortsätta med sina attacker [...]. (Programledare) – [...] du talar mycket om högerextremism här, men det är ju även ditt eget parti och andra partier i riksdagen har ju fått kritik för att man har retoriken kring invandring och kulturskillnader har blivit tuffare, hur ser du så att säga på ditt eget partis roll att öka en polarisering som i förlängningen kan bidra till sådana här attacker? (Minister) – Jag skulle nog vilja säga att mitt parti, och alla anständiga partiet skulle jag vilja säga, har alltid stått upp för alla människors lika värde och religionsfrihet och de kommer vi att fortsätta göra. Men jag kan bara konstatera att vi har partier som växer sig starkare, det är räcker med att följa opinionsmätningarna, vars hela retorik går ut på att utmåla invandare och muslimer som hot så att säga. Och så länge det där får stå oemotsagt så länge så tror jag att vi kommer att bekymra oss med de här våldsverkarna som ägnar sig åt detta.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför sammanfattningsvis följande.

- Företrädare för en moské talade om hur de känner sig kränkta, förminskade och ledsna utan att några kritiska frågor om hur lokalsamhället upplever Islam eller moskéer balanserade upp. Varken medborgare eller politiker i den aktuella staden blev tillfrågade om sina åsikter. Att flera moskébränder haft en naturlig orsak – exempelvis felhantering av köksutrustning – nämndes inte heller.
- Sveriges justitie- och inrikesminister tilläts oemotsagt ljuga och beskylla högerextrema grupper för attacker mot judar när det är muslimer som förföljer judar i Malmö och som står bakom attacken mot en synagoga i Göteborg.
- Sveriges justitie- och inrikesminister kritiserade, kränkte och smutskastade ett svenskt riksdagsparti utan åtgärder eller balansering från programledaren. Ministern tilläts oemotsagd hävda att riksdagspartiets framgångar ligger bakom attacker mot moskéer. Att *Aktuellt* tillät ogrundade anklagelser mot ett politiskt parti – som inte fick möjlighet att bemöta dessa anklagelser – är anmärkningsvärt och inte objektiv och nyanserad nyhetsrapportering. Det är också ett demokratiskt problem.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat det aktuella inslaget mot bakgrund av anmälan. Enligt nämndens bedömning strider inslaget inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Dag Mattsson efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Gustav Aspengren

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.